

GLEÐIBOÐ

TIL PESSIMIST-
ISKAR SÁLIR

UM JÓLTÍÐIR Á HVØRJUM ÁRI VERÐUR **DÚGLIGA** KJAKAST UM **BÍBLIUNA**. OG **BØKUR**, FYRI OG **ÍMÓTI**, KOMA ÚT Í **STØÐUGUM** STREYMI. MEN **BÍBLIAN** ER IKKI JÚST NAKAR **SAMANHANGANDI** BOÐSKAPUR. **VISTI** TÚ TIL DØMIS, AT **PRÆDIKARIN** Í GAMLA **TESTAMENTI** SIGUR, AT ALT ER **MEININGSLEYST**? IKKI JÚST **BOÐSKAPURIN** VIT VANLIGA SETA Í **SAMBAND** VIÐ **HALGUBÓK**, MEN **PRÆDIKARIN** ER HELST **GLEÐIBOÐ** FYRI NÓGVAR **MODERNAÐAR** PESSIMISTAR

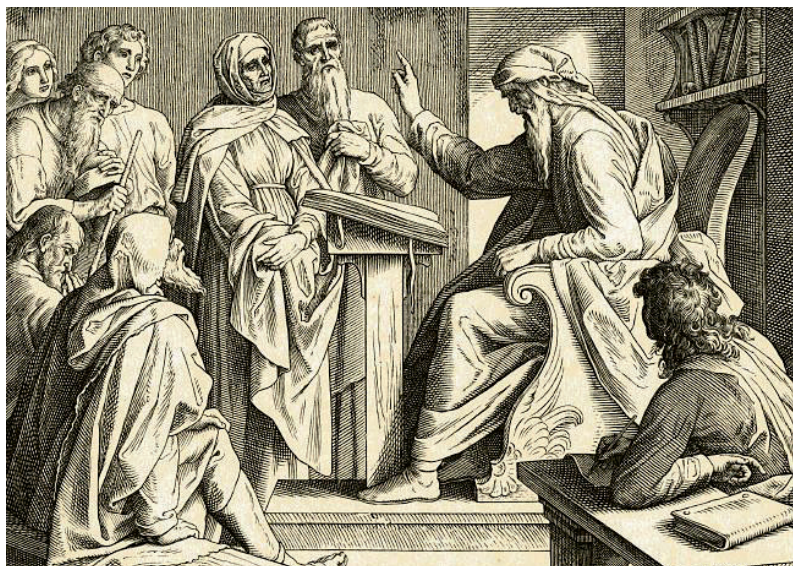

PRÆDIKARIN

Janus av Ryggi
post@socialurin.fo

Almenna rúmið er fyllt við religión og religiónskjakið um jólahøgtíðina – kritiskar bókur um Jesu føðing, kjaksendingar í kringvarpinum og ein røð av dokumentarum um uppruna kristindómsins á útlenskum rásum – ímeðan alt kulimnerar við messuni frá pávanum úr vatikaninum í Róm, ið verður varpað kring allan heimin. Tí er helst ikki heilt beint at siga, at jólamaðurin hevur trokað Jesubarnið heilt burtur í øllum materialistiska meldrinum. Men almenna viðgerðin av kristnu trúnni snýr seg í stóran mun um spurningin um søguliga trúvirði í bíbilska boðskapinum – Nær vóru bókurnar skrivaðar? Eru tær ikki fullar av andsøgnum? Og munnu rithøvundarnir ikki hava »gloymt« okkurt fyri eftirtíðina rættuliga viðkomandi?

Men í roynd og veru eru hesir spurningar kanska ikki teir mest áhugaverdu. Meiri áhugavert er, at Bíblían altíð verður tillagað og tulkað í einari givnari samtíð. Og hvørji skriftørindi vinna frama hevur stundum verið ein spurningur um persónligan »smak« og umstøður. Í dag dáma flestu okkara illa prát um guddómligar sannleikar, ið ikki kunnu kjakast um – og úrslitið fyri

Religión nýtist ikki vera ein spurningur um alt ella einki. Tað ber til at læna bestu eginleikarnar og sannleikarnar burturúr uttan at skriva undir uppá allan pakkan

mong er, at religión og religiøsir tekstir væl og virðiliga hoyra til útjaðaran í teirra tilveru. Men er okkurt mist við at tveita alt fyri borð?

Bretski heimspekingurin Alain De Botton, ið ikki metir seg sjálvan sum religiøs, hevur í eini røð av sendingum og almennum fyrilestrum víst á, at religiónin inniheldur nakrar góðar og týðandi eginleikar, sum modernaði heimurin ikki hevur verið førur fyri at varðveitt. Hann talar tí fyri einari sonevndari »ateismu 2.0« ella »gudloysi

fyri víðaríkinum«. Tí at religión nýtist ikki vera ein spurningur um alt ella einki. Tað ber til at læna bestu eginleikarnar og sannleikarnar burturúr uttan at skriva undir uppá allan pakkan, eru boðini frá honum. Og ein bók í Bíbliuni, ið hevur vunnið ávísan frama millum mong religiósskeptisk, er Prædikarin í Gamla Testamenti.

Kyniskt meiningsloysi

Prædikarin má av sonnum sigast, at vera ein pessimistisk sál. Men hann

hevur sett nakrar spurningar, tey flestu munnu hava hugsað um av og á. Eitt nú hevur hann spurt: Hví gera sær nakran stórvegis ómak í tilveruni, hví stremba? Tá vit eru farin hiðani, fer alt fyri skeytið í seinasta enda hóast alt. Sum onkur hevur tikið til, eingin munur er á ríkmanninum og drankaranum, tá teir eru farnir í grøvina. Og hví royna at gera tað rætta? Eiheldur sæst nakar munur á teimum, sum gera gott, og teimum, sum gera ónt, tá tey einaferð liggja í grøvini. Og hví royna at savna sær vísdóm? Tað sum tú veitst, verður hóast alt bara ein brøkpartur av allari teirri vitan, sum er til. Tú kanst tað sama sláa teg til tols við tínum avmarkingum. Øll stremban er í roynd og veru meiningsleys og fer fyri skeyti við deyðanum.

Lívið er stutt, striggið og kyniskt, og eingin hægri meaning er við øllum tí, sum vit halda hevur so alstóran týðning fyri okkara gerandisdag og tilveru her og nú. Tað stóra perspektivið fær okkara gerandisstúranir um okkara egnu eydnu at siggja litisverdar út. Og um tú so leggur alla orku í at koma fram í lívinum, er heldur ikki víst at tú kemur á mál hesumegin grøvina, tí vandi er altíð fyri, at øll orkan verður burtur-spilt, og at onkur annar fer avstað við æruni.

»Framvegis sá eg undir sólini, at tað er ikki víst, at hinir kviku vinna í kapprenningini, ella kapparnir í bardag-